BCE
BANQUE COMMUNE D'ÉPREUVES

Code sujet : 76 AR

Conception : BANQUE ELVi

emlyon BS – ESCP BS – ESSEC – HEC Paris

LANGUE VIVANTE B

FILIÈRE ÉCONOMIQUE, COMMERCIALE et FILIÈRE LITTÉRAIRE

Lundi 29 avril 2024, de 8 h. à 12 h.

ARABE – ITALIEN – PORTUGAIS - RUSSE

Durée : 4 heures

N.B. :
Les candidats ne sont pas autorisés à modifier le choix effectué lors de l'inscription de la langue vivante B dans laquelle ils doivent composer.
Aucun document n'est autorisé ; l'utilisation de toute calculatrice ou de tout matériel électronique est interdite.
Si au cours de l'épreuve, un candidat repère ce qui lui semble être une erreur d'énoncé, il la signalera sur sa copie et poursuivra sa composition en expliquant les raisons des initiatives qu'il sera amené à prendre.

Tournez la page S.V.P.

LVB - ARABE

****

Ce sujet comporte les 5 documents suivants :

- **Document 1** - التغير المناخي سيجبر ملايين الأشخاص على النزوح
- **Document 2** - كيف يمكن لمنطقة الشرق الأوسط معالجة التحديات المناخية
- **Document 3** - Y aura-t-il un exode climatique ?
- **Document 4** - صورة لسدّ في المغرب
- **Document 5** - خريطة تبيّن حجم أضرار الكوارث الطبيعيّة

I - COMPRÉHENSION : RÉSUMÉ ANALYTIQUE COMPARATIF

Répondre dans la langue cible à la question posée en 250 mots (+ ou - 10%) en identifiant et en comparant les informations pertinentes dans les documents 1 et 2 du dossier, sans commentaire personnel ni paraphrase.

Question :

1. الفهم (250 كلمة)

لخص الأفكار الرئيسية في الوثيقتين الأولى والثانية بطريقة مقارنة، مع الإشارة إلى الاتفاقات أو التناقضات والمواقف المختلفة.

II - EXPRESSION PERSONNELLE : ESSAI ARGUMENTÉ

Répondre dans la langue cible à la question posée en 350 mots (+ ou - 10%), en réagissant au contenu du dossier, sans paraphraser celui-ci, tout en développant son opinion personnelle. Vous devez illustrer votre argumentation avec des exemples culturels, civilisationnels et/ou historiques du monde arabophone.

Question :

2. تعبير شخصي (350 كلمة)

مع الأخذ في الاعتبار كلّ الوثائق الموجودة في الملف ومعرفتك الخاصة حول الظاهرة المذكورة، بيّن المشاكل التي قد تؤدي إليها هذه الأخيرة والسبيل إلى الحد منها.

III - TRADUCTION DU FRANÇAIS EN ARABE (THÈME)

Traduire uniquement la partie du texte indiquée en français entre crochets [.....]

« ça reste à démontrer … » إلى «… En Amérique centrale»

Document 1 :

التغير المناخي سيجبر ملايين الأشخاص على النزوح

تعتبر أفريقيا ودول الشرق الأوسط أكثر المناطق عرضة لتأثيرات التغير المناخي، فضلاً عن أنها الأكثر افتقاراً للمياه. وفي هذا الصدد يحذر الخبراء والمراقبون من موجات "هجرة مناخية" واسعة، وحركة نزوح وهجرة داخلية في المنطقة.

مع ندرة الأمطار وموجات الحر الشديدة والجفاف، قد يؤدي التغير المناخي إلى نزوح ملايين الأشخاص في أفريقيا والشرق الأوسط، أكثر مناطق العالم افتقارا إلى المياه وأكثرها تأثرا بالتغير المناخي، مع ما يرافق ذلك من خطر توسع للمدن مضر بالبيئة واحتمال اندلاع نزاعات على الموارد وتواتر الكوارث الطبيعية.

وعن بوادر التغيرات السكانية في المنطقة تشير التوقعات إلى أنه سيتم تسجيل هجرة داخلية لحوالي 86 مليون شخص بحلول عام 2050 إذا لم يتم اتخاذ إجراءات للحد من آثار تغير المناخ. وفق ما أفاد الثلاثاء أحمد رضا الشامي، رئيس المركز الاقتصادي والاجتماعي للمملكة المغربية ورئيس اتحاد المجالس الاقتصادية والاجتماعية والمؤسسات المماثلة في أفريقيا.

وجاء تصريح أحمد رضا الشامي خلال مؤتمر ممثلي المجالس الاقتصادية والاجتماعية الأفريقية، الثلاثاء، في كينشاسا، والتي أُعلن خلالها عن إطلاق دراسة معمقة حول "الهجرة المناخية" في القارة السمراء.

وسيكون الهدف من هذه الدراسة هو تحسين المعرفة حول حجم الهجرات المناخية وعواقبها على السكان، للتمكن من استباق هذه الظاهرة وأخذها بعين الاعتبار في خطط التنمية، وفق ما أوضح أحمد رضا الشامي خلال افتتاحه المؤتمر.

ووفق أرقام أصدرها البنك الدولي في وقت سابق فإنه ما لم يتم العمل على الحد من التغيرات المناخية، فإنه وبحلول 2050 قد يصل عدد المهاجرين لأسباب مناخية إلى 216 مليون مهاجر، إذ ستضطر عائلات بكاملها إلى النزوح داخل بلدانها وسيشمل النزوح 19,3 مليونا في دول شمال أفريقيا الخمس.

وفي هذا السياق قال نقيب الفلاحين المصريين حسين أبو صدام لوكالة الأنباء الفرنسية "يهاجر الشباب من المناطق الريفية إلى الخارج أو إلى المدن الكبيرة للعمل". ويرى أن عوامل مناخية تقف وراء هذه الهجرة.

مع أن مصر تعاني أساسا من "عدد سكانها الكبير ومن كونها أحد أكثر البلاد جفافا في العالم"، إلا أن الظواهر الجديدة المرتبطة بالتغير المناخي مثل ظهور طفيليات جديدة" تجعل من الزراعة أقل ربحية من ذي قبل، على ما يؤكد أبو صدام.

وتفيد مفوضية الأمم المتحدة السامية بشؤون اللاجئين، أن 90% من اللاجئين في العالم يأتون من مناطق معرضة بقوة لتأثيرات التغير المناخي.

وأوضحت نائبة مديرة المنظمة الدولية للهجرة إيمي بوب إذا لم يستطع السكان توفير غذائهم وزراعة الأرض فلا سبيل آخر أمامهم إلا النزوح.

Tournez la page S.V.P.

وأشارت إلى أن الكوارث الطبيعية المتكررة في العام 2021 "دفعت ثلاثة ملايين شخص تقريبا إلى مغادرة ديارهم في أفريقيا والشرق الأوسط". مضيفة "نتوقع أن يشهد الوضع تدهورا.

ويتوقع خبراء في المناخ احتمال أن تفقد مصر، بحلول العام 2060، نصف إنتاجية القطاع الزراعي.

ويرى الباحث الفرنسي فلوريان وفق تصريحه لوكالة الأنباء الفرنسية أن هناك أيضا الانجذاب لنمط الحياة في المدينة والخدمات المتاحة فيها.

ومنطقة دول شمال أفريقيا الخمس معرضة للأخطار أكثر من غيرها لأن شواطئها كثيفة السكان ومهددة بفعل ارتفاع مستوى مياه البحر. فـ7% من سكانها يعيشون على ارتفاع أقل من خمسة أمتار من سطح البحر، وفق المؤسسة الأوروبية للمتوسط.

وعلى سبيل المثال شهدت مدينة درنة الساحلية في ليبيا فيضانات كارثية في شهر أيلول/سبتمبر الحالي، تسببت في مقتل آلاف الأشخاص.

وبشكل تلقائي، يتجه المواطنون إلى المدن الكبرى مثل القاهرة والجزائر وتونس وطرابلس ومحور الرباط- الدار البيضاء وطنجة. غير أن البنك الدولي يحذر من أن "بؤر الهجرة المناخية" تلك معرضة هي نفسها لارتفاع مستوى مياه البحر. ففي الإسكندرية على سبيل المثال، على ساحل المتوسط المصري، سيضطر مليونا شخص إلى الانتقال إلى مكان آخر، أي نحو ثلث سكان المدينة، وستفقد المدينة 214 ألف وظيفة إذا ارتفع مستوى البحر 50 سنتيمترا.

ويحذر الخبير الاقتصادي عاصم أبو حطب من أن تجمعات كهذه تزيد الضغوط على الموارد" وهو ما قد يؤدي إلى نزاعات عنيفة، على حد تعبيره، في منطقة يعتمد 22% من سكانها على الزراعة.

فرانس 24 بتاريخ 28/09/2023

Document 2 :

كيف يمكن لمنطقة الشرق الأوسط معالجة التحديات المناخية

تواجه منطقة الشرق الأوسط وآسيا الوسطى واقعا بيئياً أليماً. فقد ارتفعت درجات الحرارة بسرعة بلغت ضعف المتوسط العالمي، وازدادت ندرة هطول الأمطار وتراجعت إمكانية التنبؤ بها. وتقع الآثار على الدول الهشة أكثر من غيرها كما أن هناك احتمالات بتفاقم الصراعات. ومن المتوقع أن الآثار السلبية لذلك على الشعوب والاقتصادات سوف تزداد سوءا.

ويوفر مؤتمر الأمم المتحدة بشأن تغير المناخ، الذي يُعقد هذا الأسبوع، منتدى لمناقشة السياسات اللازمة لتجنب حدوث مزيد من التغير المناخي المربك. ويأتي انعقاده في وقت حيوي فيشير تحليل أجريناه حديثا إلى أن خفض الانبعاثات في ظل الالتزامات العالمية الراهنة لن يتجاوز 11% بحلول نهاية هذا العقد، أي أقل بكثير من النسبة اللازمة التي تتراوح بين 25% و50% لتحقيق أهداف اتفاقية باريس.
من الفيضانات المدمرة في ليبيا وباكستان إلى الجفاف في الصومال، يتضح التأثير بعيد المدى لتغير المناخ. ولقد بدأت درجات الحرارة غير المسبوقة وسط موجات القيظ تصبح وضعا جديداً معتاداً، كما أنّ موجات الجفاف تُعَرِّضُ الأراضي الزراعية للظمأ والأنهار للنضوب، والرياح العاتية تهز أرجاء المناطق الساحلية.

وإضافة إلى الخسائر البشرية، فإن لتغير المناخ تكاليف اقتصادية واجتماعية باهظة. وعلى مدار العقود الثلاثة الماضية، أدت الأنماط المتغيرة لدرجات الحرارة وسقوط الأمطار إلى تآكل متوسط الدخل الفردي وإحداث تغيير كبير في التكوين القطاعي للناتج والوظائف. وبينما نرى هذا النمط آخذا في الظهور في كل أنحاء العالم، إلا أنه يصدُق بصفة خاصة على منطقة الشرق الأوسط وآسيا الوسطى.

وتبين من دراسة أجراها صندوق النقد الدولي مؤخرا أن الاضطرابات الاقتصادية الأساسية الناجمة عن تغير المناخ لا تهدد الأمن الغذائي فحسب وإنما هي أيضا تضعف الصحة العامة، مع ما لها من تأثير تعاقبي على الفقر وعدم المساواة والنزوح والاستقرار السياسي وحتى الصراعات. وكانت الكوارث المناخية فيما مضى قد أفضت إلى خسائر دائمة من تراجع إجمالي الناتج المحلي بنسبة 5,5% في آسيا الوسطى و1,1% في الشرق الأوسط وشمال إفريقيا. ولن نشهد إلا زيادة في معدل تكرار هذه الكوارث.
وهذه الآثار المناخية واضحة بصفة خاصة في الدول الهشة والمتأثرة بالصراعات، والتي تزيد معاناتها من خسائر الناتج بمقدار أربعة أضعاف في أعقاب الصدمات الجوية المرتبطة بتغير المناخ، مما يعقد حالة الهشاشة التي تعيشها بالفعل.
وتبين أزمات النزوح بسبب المناخ، مثلما هو الحال في الصومال، العواقب المدمرة والخسائر الإنسانية التي يسببها تغير المناخ، ولا سيما في البلدان والمناطق الضعيفة. وتغير المناخ يمكن أن يجعل الصراعات فتاكة بشكل أكبر.

لا بد من اتخاذ إجراءات لمواجهة تغير المناخ في بدايته. وبالتالي، يجب على الحكومات في الشرق الأوسط أن تكثف أهدافها للتكيف مع تغير المناخ وخفض مساهمتها في الاحترار العالمي على حد سواء. ووفق أحدث دراسات أجراها صندوق النقد الدولي عن التكيف وتخفيف الآثار، يتعين استثمار ما يصل إلى 4%

Tournez la page S.V.P.

من إجمالي الناتج المحلي سنويا لتعزيز الصمود في مواجهة تغير المناخ بالقدر الكافي وتحقيق أهداف خفض الانبعاثات بحلول 2030.

ووسط أجواء ارتفاع تكاليف الاقتراض والقيود الفعلية على صلاحيات الإنفاق الحكومي، يكتسب جذب مزيد من التمويل الخاص أهمية بالغة في سد الفجوات التمويلية. ويمكن كذلك المساعدة على تخفيف أعباء التمويل وإرسال إشارات أوضح للمستثمرين باتخاذ تدابير مثل التعجيل بإصلاح دعم الوقود وضرائب الكربون، وغيرها من القواعد التنظيمية المتعلقة بالمناخ.

والأنباء السارة هي أن هناك الكثير من البلدان في الشرق الأوسط التي تتخذ بالفعل خطوات تهدف إلى تخفيف الآثار المدمرة لتغير المناخ. فعلى سبيل المثال، قام كل من المغرب والأردن وتونس بتحسين ممارسات إدارة المياه، وهو ما يساعد على تعزيز صلابتها في خضم موجات الجفاف المطولة.

م2023 نوفمبر 29لينغ زو، حسن دودو، جهاد أزعور، صندوق النقد الدولي،

Document 3 :

Y aura-t-il un exode climatique ?

« Généralement, c'est à cause d'une extraction trop forte des nappes phréatiques à cause de la pression démographique. Mais plus récemment, on a vu aussi des cas d'infiltration d'eau salée à cause de la montée du niveau de la mer. Cela dit, d'ici 2100, il va y avoir des nations insulaires qui vont disparaître. »

L'ONU estime que 50 000 personnes quittent chaque année des îles du Pacifique à cause des changements climatiques et des catastrophes naturelles. Cette confluence mêle parfois les cartes.

[« En Amérique centrale, on a entendu parler de gens qui migraient après les ouragans *Eta* et *Iota* et aussi parce que la sécheresse estivale est de plus en plus longue », dit M. de Sherbinin[1].

[1] Alex de Sherbinin, géographe à l'Université Columbia de New York

C'est d'ailleurs une question de recherche pressante, quantifier le rôle du climat et des autres facteurs dans les décisions de migration.

En 2021 un rapport du Programme alimentaire mondial de l'ONU estimait à 6 % la proportion des migrants de l'Amérique centrale citant les changements climatiques comme raisons de leur migration.

Le géographe new-yorkais précise qu'il préfère ne pas utiliser le terme « réfugié climatique ».

« Les conventions actuelles sur les réfugiés ne prévoient pas les demandes d'asile climatique. Il pourrait y avoir un recours pour les migrants vraiment climatiques en vertu du droit humanitaire, mais ça reste à démontrer. »]

En 2021, l'ONU a lancé avec des États-nations insulaires du Pacifique l'Initiative des nations montantes (RNI). L'un des objectifs immédiats est de préserver les droits maritimes des nations insulaires qui vont devoir être abandonnées avec la montée du niveau de la mer.

Mathieu PERREAULT, LA PRESSE, 18/06/2023

Document 4 :

كيلومترا تقريبا جنوب الدار البيضاء في الثامن140سد المسيرة في بلدة أولاد السي مسعود على بعد

./ أ ف ب2022من آب/اغسطس

Tournez la page S.V.P.

Document 5 :

أضرار الكوارث الطبيعية

معظم البلدان في الشرق الأوسط وآسيا الوسطى عانت من أضرار جسيمة ناجمة عن كوارث طبيعية.

(الحد الأقصى للضرر الناجم عن كوارث طبيعية، ١٩٦٠-٢٠٢٢، % من إجمالي الناتج المحلي)

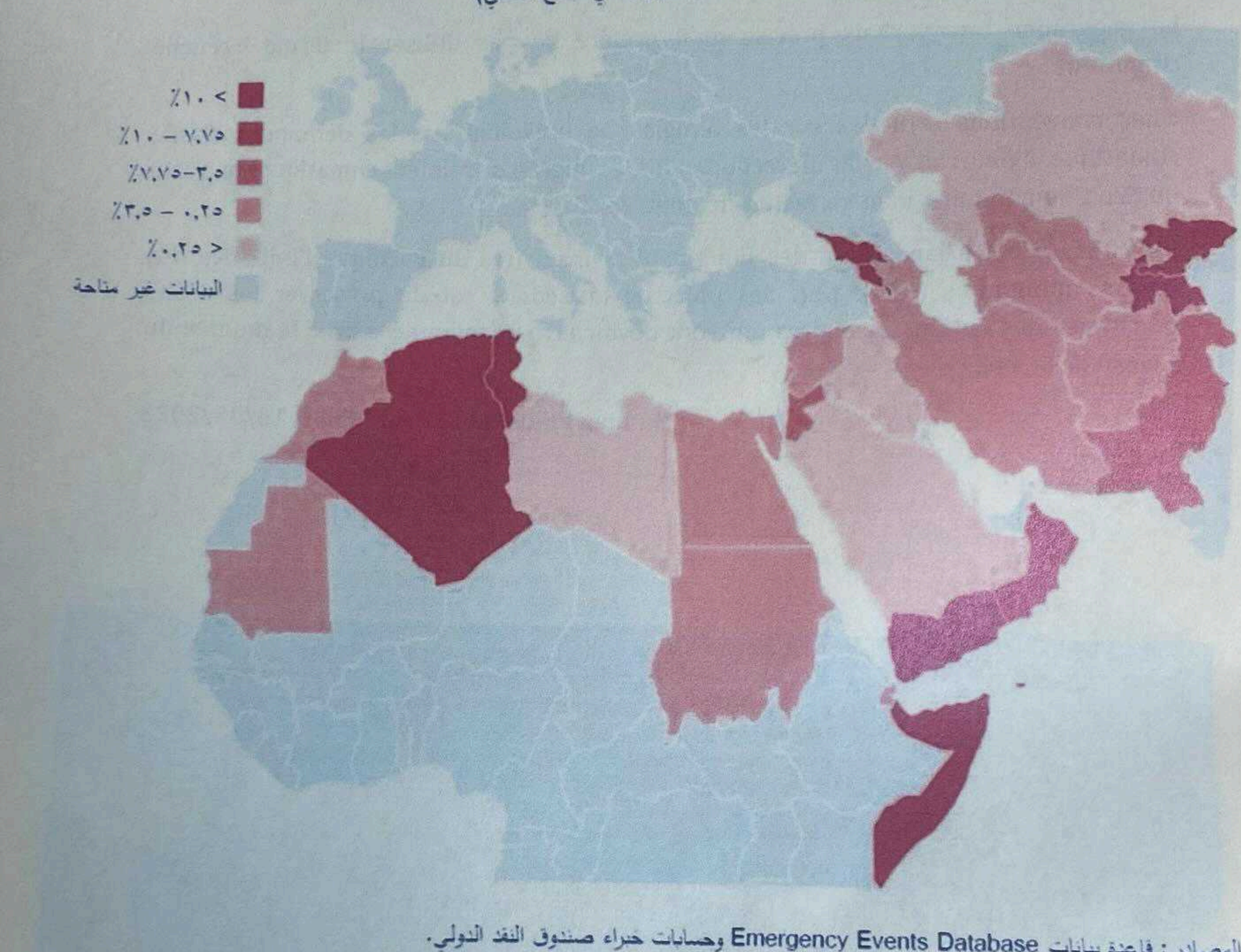

المصادر : قاعدة بيانات Emergency Events Database وحسابات خبراء صندوق النقد الدولي.

ملحوظة: لا تنطوي الحدود والألوان والتسميات ولا غيرها من المعلومات المستخدمة في الخريطة على أي استنتاجات من جانب صندوق النقد الدولي بشأن الوضع القانوني لأي إقليم ولا أي تأييد أو قبول لهذه الحدود.

IMF

LVB - ITALIEN

****

Ce sujet comporte les 4 documents suivants :

- Document 1 – Donne e diritti, la metà di niente, Elisabetta Camussi, *La Repubblica, 01/02/2023.*
- Document 2 – Parità di genere, tutta la strada che ancora resta da fare ai quattordicenni italiani, Francesca Borgonovi e Laura Palmerio, *Il Corriere della Sera, 22/12/23*
- Document 3 – Giulia Cecchettin, le féminicide qui dessille l'Italie, Allan Kaval, *Le Monde, 11/12/23*
- Document 4 – Vignetta *La festa della donna*, di Walter Leoni + Divari di genere nell'istruzione in Italia, sito *Statistiche Associazione Nazionale Orientatori 2023.*

I - COMPRÉHENSION : RÉSUMÉ ANALYTIQUE COMPARATIF

Répondre dans la langue cible à la question posée en 250 mots (+ ou - 10 %) en identifiant et en comparant les informations pertinentes dans les documents 1 et 2 du dossier, sans commentaire personnel ni paraphrase.

Parità di genere, violenza sulle donne, figura femminile nell'immaginario dei più giovani: cosa si può dire della situazione della donna, oggi, in Italia?

II - EXPRESSION PERSONNELLE : ESSAI ARGUMENTÉ

Répondre dans la langue cible à la question posée en 350 mots (+ ou - 10%), en réagissant au contenu du dossier, sans paraphraser celui-ci, tout en développant son opinion personnelle. Vous devez illustrer votre argumentation avec des exemples culturels, civilisationnels et/ou historiques du monde italophone.

Basandovi sui documenti e sulle vostre conoscenze della società italiana, dite in che misura e su quali aspetti è possibile agire per migliorare la condizione della donna in Italia.

III - TRADUCTION DU FRANÇAIS EN ITALIEN (THÈME)

Traduire uniquement la partie du texte indiquée en français entre crochets [.....] de " Après l'assassinat d'une étudiante *" à "* engagée sur la question des violences de genre *".*

Tournez la page S.V.P.

Document 1

Donne e diritti, la metà di niente
di Elisabetta Camussi, *La Repubblica*, 01/02/2023

Leggendo le cronache contemporanee pare che le donne, in Italia, tranne poche eccezioni, non riescano a fare bene praticamente nulla: pur essendo noi più di metà della popolazione, rimaniamo la metà di niente. Sia il discorso pubblico che le conversazioni quotidiane (anche via social) ci descrivono quasi sempre come inadeguate, "fuori posto", "non abbastanza": penso alle reazioni scomposte - compresa la colpevolizzazione - verso la neo madre lasciata sola nell'impossibilità di accudire il suo bambino, alla premier neozelandese di cui si sottolineano le lacrime e non la responsabilità istituzionale con cui ha deciso di lasciare anticipatamente l'incarico, infine all'avvocata uccisa dall'ex davanti al ristorante, di cui ci si chiede perché abbia accettato di incontrarlo ancora una volta.

Osservata più da vicino, questa presunta inadeguatezza ci dice invece che nel mondo del lavoro, per fare un esempio, le donne cercano da sempre modi per esprimere identità e competenze, e insieme trovare autonomia, economica e non solo. Ma per farlo devono inventarsi da sole, ogni volta, la conciliazione (che altrimenti non esiste): e vedremo quanto lo smart working, spesso inseguito come ennesimo tentativo di conciliare i tempi di vita, supporterà davvero le carriere femminili. Del resto, sappiamo da tempo che, anche se le storie individuali paiono tutte diverse, il fattore accomunante è facilmente riconoscibile: ancora oggi l'appartenenza al genere femminile funziona da svantaggio sistematico. Che tutto questo non sia mero vittimismo al femminile lo dimostrano, tra gli altri, la Convenzione 190 e la Raccomandazione 206 dell'International Labour Organization (ILO, ratificata dall'Italia nel 2021), finalizzate all'eliminazione della violenza e delle molestie nei luoghi di lavoro.

Partendo dai dati, la Convenzione individua nell'appartenenza di genere uno dei principali fattori di rischio per le donne nelle organizzazioni: del resto è facile ricordare le tirocinanti molestate e stuprate in ospedale, le ginnaste vessate ed umiliate, le attrici che invece di concentrarsi sul provino devono difendersi da richieste oscene. Oltre alla violenza domestica e ai femminicidi, anche i luoghi di lavoro sono oggi riconosciuti come contesti a rischio per le donne. Nella medesima direzione delle Convenzioni ILO, che tenta di arginare una discriminazione sistemica promuovendo invece l'equità tra i generi, sembrano andare anche altre azioni: la Strategia europea sulla Parità di genere '20-'25, un pezzetto residuale di Pnrr, la legge Gribaudo sulla Parità retributiva e la Certificazione di Parità, il Piano strategico nazionale sulla violenza contro le donne, l'Obiettivo 5 di Europa 2030. Si tratta però di misure ancora inefficaci e poco applicate: come ci ricorda anche il World Economic Forum, nel Rapporto globale sul Divario di genere, segnalando che l'Italia è attualmente al numero 110 su 146 Paesi (e ultima in Europa). Sono invece fondamentali misure sistemiche che non lascerebbero le donne da sole. E attenuerebbero progressivamente anche quel paternalismo, messo in atto da uomini ma anche da donne, che della presunta fragilità e inadeguatezza delle donne si alimenta. Aiuterebbero infatti a ricostruire i legami sociali, a chiedere alla politica promozione e tutele, a smettere di pensare che io debba trovare da sola le soluzioni per cavarmela. Non possiamo davvero più permetterci di ignorare il peso delle diseguaglianze, a cominciare dai generi.

Document 2

Parità di genere, tutta la strada che ancora resta da fare ai quattordicenni italiani

I risultati choc dello studio della IEA International Civic and Citizenship Study: i ragazzi di terza media «tiepidi» su parità di opportunità e stipendio uomo-donna. E uno su 5 pensa che gli uomini siano più qualificati delle donne come leader politici

di Francesca Borgonovi* e Laura Palmerio**, *Il Corriere della Sera*, 22/12/2023

In Italia ogni anno sono centinaia le vittime di femminicidio. La violenza contro le donne è, tuttavia, la manifestazione estrema di una mancanza di parità che purtroppo persiste tra uomini e donne nella nostra società. Il femminicidio di Giulia Cecchettin ha toccato profondamente la società italiana e anche il mondo della scuola e ha posto al centro dell'attenzione il ruolo che la comunità educativa deve svolgere per raggiungere l'Obiettivo 5 di Sviluppo Sostenibile delle Nazioni Unite, che mira a raggiungere la parità di genere entro il 2030. Le istituzioni scolastiche hanno il dovere e la responsabilità di contribuire a prevenire la violenza contro le donne ed educare le nuove generazioni al rispetto reciproco e alla parità di genere. Per prevenire e contrastare la violenza maschile nei confronti delle donne e la violenza domestica il Ministro dell'Istruzione e del Merito ha annunciato lo stanziamento di 15 milioni di euro per favorire percorsi educativi destinati agli studenti delle scuole secondarie di secondo grado.

Questi interventi sono necessari ma viene da chiedersi se non manchino di ambizione - data la natura facoltativa e opzionale del programma – e se possano essere abbastanza incisivi, rivolti come sono ai ragazzi delle scuole superiori. Per comprendere quanta strada ci sia da fare per promuovere la parità di genere in Italia e riflettere sul valore di un'azione precoce, è importante analizzare i dati dello studio della International Civic and Citizenship. L'indagine si è svolta nella primavera del 2022 e ha coinvolto oltre 4000 studenti 13-14enni dell' ultimo anno della scuola secondaria di primo grado. Lo studio rivela dati sconcertanti su come già prima dell'ingresso alle scuole superiori molti ragazzi dichiarino atteggiamenti che sono poco in linea con una vera parità tra uomini e donne in ambiti chiave utilizzati per identificare il livello di parità di genere, quali la partecipazione al mondo del lavoro e la rappresentanza politica. Lo studio mostra che solo il 63% degli studenti maschi indica di essere molto d'accordo con l'affermazione che uomini e donne dovrebbero avere la stessa retribuzione quando fanno lo stesso lavoro. Sempre sulla stessa linea, solo il 48% degli studenti maschi dichiara di non essere per nulla d'accordo che, quando non ci sono molti posti di lavoro disponibili, gli uomini dovrebbero avere più diritto a un posto di lavoro rispetto alle donne. Tra le ragazze questa percentuale è dell'80%. Sono emerse differenze altrettanto marcate quando sono state chieste le loro opinioni sulla parità di genere in politica. Ad esempio, il 21% dei ragazzi, ma solo il 5% delle ragazze, è d'accordo o molto d'accordo che gli uomini siano più qualificati delle donne per essere leader politici. Infine, mentre tra i ragazzi il 76% è molto d'accordo che uomini e donne debbano avere pari opportunità di far parte del governo, tra le ragazze la percentuale sale al 92%. Infine, quando ai ragazzi e alle ragazze è stato chiesto se gli uomini e le donne dovrebbero avere gli stessi diritti in ogni ambito, il 91% delle ragazze, ma solo il 69% dei ragazzi, ha indicato di concordare fortemente con quest'affermazione. In Italia, alla fine del percorso di scuola secondaria di primo grado, solo il 16% degli studenti ha indicato di essere in scuole in cui il dirigente scolastico

Tournez la page S.V.P.

riportava la possibilità per gli studenti di frequentare corsi opzionali sulle questioni di genere. La media nei Paesi partecipanti era del 26% e nella Spagna delle molte recenti riforme per rafforzare la protezione delle donne questo dato si assestava al 47%.

*Responsabile del team "Analisi delle Competenze" presso il Centro OCSE per le competenze
**Responsabile "Area indagini internazionali" presso l' Istituto nazionale per la valutazione del sistema educativo di istruzione e di formazione (INVALSI)

Document 3

[Après l'assassinat d'une étudiante par son ancien compagnon, sa famille est parvenue à ouvrir, pour la première fois dans la société italienne, un débat sur les causes systémiques des féminicides et, plus largement, sur le patriarcat. Un visage hante l'Italie. Celui de Giulia Cecchettin. A 22 ans, cette étudiante sur le point d'être diplômée a été tuée à coups de couteau, le 11 novembre, par son ancien compagnon, un jeune homme du même âge. L'affaire est d'abord apparue aux Italiens comme un fait divers. Rapidement, toutefois, des révélations sur le comportement de l'ex-partenaire de Giulia Cecchettin, possessif et manipulateur, ont jeté la lumière sur les prémices d'un féminicide annoncé et jamais empêché, le cent sixième de l'année en Italie et le premier à provoquer une prise de conscience nationale. *« Il y aura un avant et un après. L'Italie n'est plus la même depuis le féminicide de Giulia,* affirme Giorgia Serughetti, philosophe féministe engagée sur la question des violences de genre]. *Pour la première fois, grâce à la famille de la victime, le pays a accepté que ce meurtre n'était pas un acte isolé, mais qu'il procédait d'un système. »* De fait, dans les jours qui suivent, le langage du fait divers cède du terrain à une parole politique nouvelle, portée par la sœur aînée de Giulia qui, dans une lettre publiée par le *Corriere della Sera*, affirme que l'assassin de sa sœur n'est pas un monstre et que les tueurs que l'on qualifie habituellement ainsi *« ne sont pas malades,* mais *sont les fils en bonne santé du patriarcat ».*

Giulia Cecchettin, le féminicide qui dessille l'Italie, Allan Kaval in *Le Monde*, 11/12/23

Document 4

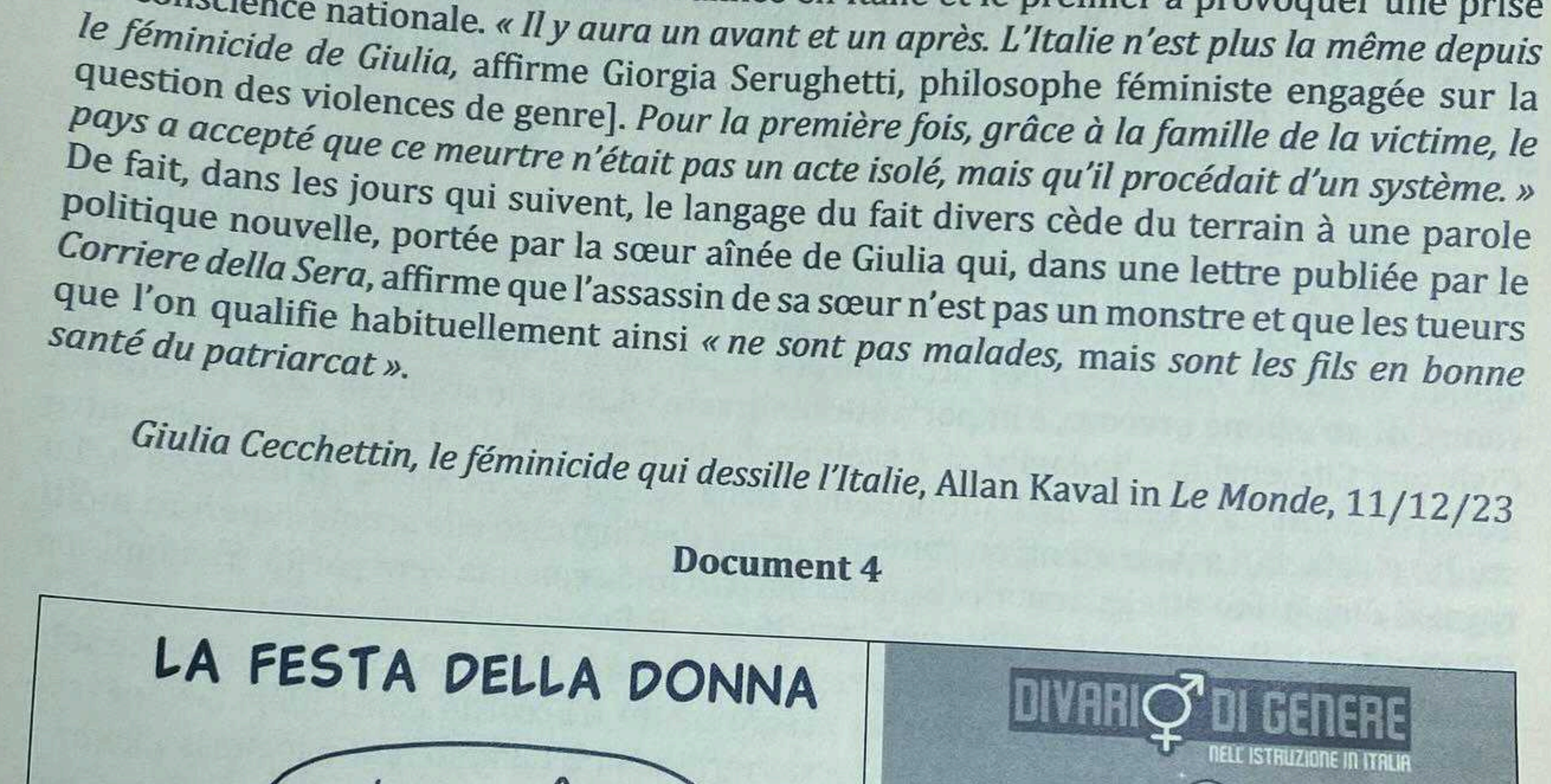

LVB - PORTUGAIS

****

Ce sujet comporte les 5 documents suivants :

Document 1 – «O processo de gentrificação em curso nas cidades (e periferias) de Lisboa e Porto», *O Jornal Económico*, Porto, 2 de fevereiro de 2018. Artigo de Gustavo Sampaio.
Document 2 – «Crise da Habitação em Lisboa gera onda de movimentos cívicos com vontade de sair à rua», *Mensagem*, revista da cidade de Lisboa, 24 de Janeiro de 2023
Document 3 – « Ces millionnaires français qui 'transfigurent' Lisbonne », section française Courrier Expat, *Courrier International*, 20 janvier 2023 (adapté)
Documents 4 et 5 – Iconografia – cartazes nas ruas de Lisboa
- A. «Casas são para habitar», do movimento *Referendo pela Habitação*. Manifestação no Largo do Intendente em Lisboa, 2022.
- B. Panfletos nas ruas de Lisboa (2022): «Quem não tem casa não tem culpa»; «CML (Câmara Municipal de Lisboa): Habitação Pública é Solução»; «Retomar a Cidade!»

I - COMPRÉHENSION : RÉSUMÉ ANALYTIQUE COMPARATIF

Répondre dans la langue cible à la question posée en 250 mots (+ ou - 10%) en identifiant et en comparant les informations pertinentes dans les documents 1 et 2 du dossier, sans commentaire personnel ni paraphrase.

Question :
Como caracterizar o processo de evolução da cidade num mundo globalizado?

II - EXPRESSION PERSONNELLE : ESSAI ARGUMENTÉ

Répondre dans la langue cible à la question posée en 350 mots (+ ou - 10%) en réagissant au contenu du dossier, sans paraphraser celui-ci, tout en développant votre opinion personnelle. Vous devez illustrer votre argumentation avec des exemples culturels, civilisationnels et/ou historiques du monde lusophone.

Question :
Perante a crise habitacional, haverá possibilidade de «regular» o mercado e/ou de imaginar outras formas de «habitar»?

III - TRADUCTION DU FRANÇAIS EN PORTUGAIS (THÈME)

Traduire uniquement la partie du texte indiquée en français entre crochets :
de [*Expresso* dresse le portrait... à... capitale portugaise.]

Tournez la page S.V.P.

Document 1

«O processo de gentrificação em curso nas cidades (e periferias) de Lisboa e Porto», *O Jornal Económico*, Porto, 2 de fevereiro de 2018. Artigo de Gustavo Sampaio, (adaptado).

Acresce a subida exponencial do valor das rendas de casas, a pressão turística, a disseminação de estabelecimentos de alojamento local, o encerramento de lojas históricas ou o despejo de inquilinos, com especial incidência nos centros históricos de Lisboa e Porto. Entre outros componentes do processo de gentrificação. O que é a gentrificação? «Designa um processo de atração de capital privado e novas classes médias para bairros tradicionais dos centros históricos das principais cidades do mundo. Esse investimento requalifica os bairros, produzindo uma regeneração urbana ao nível económico, cultural e ambiental, o que acaba por encarecer os preços fundiários e imobiliários. Perante a subida dos preços, as classes populares, que residem nesses bairros, são obrigadas a sair», define Luís Mendes, geógrafo no Instituto de Geografia e Ordenamento do Território da Universidade de Lisboa. «Falando de uma forma simplificada: entram os ricos e saem os mais pobres e vulneráveis desses bairros populares», sublinha.

«A gentrificação é um dos processos mais fortes de mudança urbana no mundo atual. Em Portugal, começou nos anos 80 por ser um processo local e marginal. Geograficamente, era um processo fragmentado. Não existia desalojamento com os contornos a que hoje se assiste, pois muitos dos imóveis renovados já se encontravam vazios, ou em avançado estado de degradação, e o congelamento das rendas não permitia a expulsão dos inquilinos. Falava-se de gentrificação marginal», explica o geógrafo.

«Atualmente, o processo de gentrificação expandiu as suas fronteiras para além do perímetro do centro histórico, podendo alcançar áreas mesmo periféricas», realça o sociólogo Mendes. «Ao nível mundial, a expansão também se deu porque a expressão territorial da gentrificação deixou de se cingir às maiores cidades do capitalismo global, para abranger quase todas as cidades do mundo desenvolvido ou em desenvolvimento. A gentrificação tornou-se madura, com contornos mais agressivos, o que implica desalojamento dos mais pobres e uma perspetiva da habitação esvaziada da noção de direito, para ganhar o estatuto de mero ativo financeiro para atração de investimento estrangeiro», alerta. [...]

Em recente entrevista ao jornal *La Voz de Galicia*, Rui Moreira, presidente da Câmara Municipal do Porto, foi questionado. «Esse dramatismo ligado ao turismo é uma conversa aborrecida. O Porto sempre foi uma urbe gentrificada. Por ingleses, alemães, franceses. A ideia de gentrificação é uma ideia de uma esquerda reacionária que fala cada vez mais de um fenómeno que não existe», relativizou.

«A gentrificação é um daqueles conceitos que, à custa de ser tantas vezes repetido, acabou por perder eficácia e objectividade. Mas é um conceito de difícil delimitação. Não se pode olhar para Berlim e dizer que aquilo é gentrificação. Como não se pode dizer que não há gentrificação no Porto, porque estamos perante uma reorganização brutal das funções da cidade, através do turismo que obviamente tem impactos. Basta ver os despejos que têm ocorrido, mas também a subida generalizada dos arrendamentos que impossibilita um acesso à habitação», argumenta Bismarck, investigador do Centro de Estudos de Arquitectura e Urbanismo.

Na óptica de Bismarck, «a questão está menos no turismo e mais no neoliberalismo: a cidade 'gentrificada' e 'turistificada' é produto de uma economia que

recusa qualquer planificação ou intervenção do Estado, que aceita a lógica do mercado como sendo única e natural, assim como a conversão da habitação num ativo financeiro a ser rentabilizado e não num direito de todos. A crítica da gentrificação deve ser, sobretudo, um modo de compreender as lógicas que produzem a cidade hoje, sobretudo nestas dimensões: o primado da economia sobre todas as outras dimensões da vida individual e coletiva, a afirmação absoluta da lógica do mercado, a expropriação dos bens comuns, o desmantelamento do Estado social e das suas instituições públicas». [...]

Em busca de uma perspetiva a partir do exterior, o *Jornal Económico* contactou Mariana Pestana, arquitecta portuguesa que vive em Londres desde 2008.

«Eu penso que a preservação da identidade dos lugares é muito importante. E a identidade não é feita apenas de edifícios mas também de pessoas, relações sociais e hábitos. Para preservar a identidade de um lugar é por isso necessário preservar a cultura daquele lugar, assegurando que as pessoas que vivem ou trabalham num determinado lugar possam ali permanecer, a par de novas pessoas e dinâmicas sociais que ali chegam de novo. Há estratégias inteligentes de gentrificação que aproveitam o investimento imobiliário para valorizar o património e melhorar as condições de sociabilidade (espaço publico, habitação, reabilitação de lojas), de forma consciente e sustentável. Ou seja, os investidores imobiliários são taxados pela câmara municipal e essa taxa é usada para projetos de carácter cultural e de integração social. Este modelo parece-me justo», defende Pestana.

Document 2

« Crise da Habitação em Lisboa gera onda de movimentos cívicos com vontade de sair à rua.», *Mensagem*, revista da cidade de Lisboa, 24 de Janeiro de 2023. (adaptado).

A vida de Ana Gago mudou quando recebeu um telefonema da senhoria a anunciar que teria de sair de casa dentro de uma semana. O mesmo aconteceu com Rafael Pinheiro, formado em Jornalismo e a viver num T1 em Sintra por 500 euros. «Percebi que era insustentável», diz ele. Saiu e regressou para a casa dos pais.

Ambos quiseram tornar essa luta, que era deles, numa luta de todos.

Ana levou-a para o seu trabalho, investigando sobre habitação, gentrificação, desalojamento, turismo urbano. Tornou-se membro da associação *Habita*, e hoje é uma das dinamizadoras do movimento *Referendo pela Habitação*, que tem enchido as ruas de Lisboa com cartazes e testemunhos da enorme e grave crise da habitação.

Para Rafael, 30 anos, foi preciso que a crise atingisse um «cúmulo novo», para entrar em ação. «A maioria das pessoas que eu conheço, do ponto de vista habitacional, está numa situação precária».

Ana e Rafael são exemplos de uma nova luta que se começou a travar perante uma crise bem real e que todos começam a sentir na pele: jovens adultos de todas as classes não conseguem sair de casa dos pais ou vivem enclausurados em casas partilhadas, famílias não conseguem ter filhos, casais não se conseguem separar, idosos são obrigados a escolher entre pagar medicamentos ou a renda. [...]

Se a crise da habitação não é nova, novos são muitos daqueles que estão a despertar de outra forma para o problema. «O ativismo tem aumentado. Dantes podia haver contestação, mas era muito mais restringida às redes sociais. Agora, a crise instalou-se de tal forma... o receio do futuro motivou as pessoas», diz Rafael.

Tournez la page S.V.P.

É isso que a conjuntura atual tem provocado: que novas vozes se levantem por um direito que consideram delas e cuja ausência lhes congela vidas, futuro e planos. Este sentimento de estagnação e de não conseguir fazer nada é o que perpassa nas redes sociais. Mas não só. Também já há raiva.

«Medidas recentes como os vistos *gold* e os nómadas digitais levaram a que as pessoas se sentissem mais ofendidas», argumenta Ana. «E quando se começa a sentir a ofensa, as pessoas partem para outro tipo de movimentação, de contestação».

Document 3

« Ces millionnaires français qui 'transfigurent' Lisbonne », section française Courrier Expat, *Courrier International*, 20 janvier 2023 (adapté)

« Lisbonne sera française et luxueuse ». L'hebdomadaire portugais publie un reportage sur les businessmen français qui, en quête de qualité de vie et de nouvelles affaires, se sont installés au Portugal et font discrètement main basse sur une partie du patrimoine lisboète. Ils font preuve d'une incroyable créativité pour développer des projets originaux, parfois dans des sites étonnants, abandonnés ou en déclin depuis de nombreuses années. [...]

[*Expresso* dresse le portrait de trois d'entre eux, dont Marc Laufer. Déjà propriétaire d'un appartement dans le quartier de Graça, de plusieurs immeubles, de trois restaurants, cafés ou bars, cet ex-magnat de la presse française lève le voile sur son projet pour l'ancien Ritz Club. Dans cet immeuble emblématique, qui fut une référence de la vie culturelle et bohème de Lisbonne, Marc Laufer entend proposer des spectacles de french cancan comme au Moulin Rouge. *Expresso* prend aussi l'exemple de Julien Labrousse qui veut transformer son Palácio do Grilo, du XVIIIe siècle, en un royaume destiné aux rêves, à la gastronomie ou aux performances. Ces investisseurs ont un point commun : ils sont passionnés par Lisbonne. « Ce n'est pas une ville, c'est une œuvre d'art », assure Philippe Starck, retraité à Cascais.

Mais *Expresso* s'interroge aussi sur les risques de gentrification induits par les investissements qui transfigurent la capitale portugaise.]

Lisbonne devient vraiment française, avec tout ce que cela implique : beaucoup d'habitants français, peut-être trop, des logements pour les Lisboètes de plus en plus chers et des magasins toujours plus chics.

Documentos 4 e 5 – Iconografia - Cartazes nas ruas de Lisboa

« Casas são para habitar », do movimento *Referendo pela Habitação*. Manifestação no Largo do Intendente em Lisboa, 2022.

Panfletos nas ruas de Lisboa (2022): « Quem não tem casa não tem culpa »; « CML (Câmara Municipal de Lisboa): Habitação Pública é Solução »; « Retomar a Cidade! ».

Tournez la page S.V.P.

LVB - RUSSE

****

Ce sujet comporte les 5 documents suivants :

Document 1 – «Международная космическая станция и Перспективный Транспортный Космический Корабль», Иван Потапов, Даниил Иринин, 21.08.23, *Лента.ру*

Document 2 – «Вышедшие в открытый космос американские астронавтки потеряли сумку с инструментами», Андрей Яшлавский, 12.11.23, *Московский Комсомолец.*

Document 3 – «En dépit des tensions entre les deux pays, deux Russes et une Américaine arrivent à la Station spatiale internationale», 16.09.2023, *Le Monde,* avec AFP

Document 4 - Фото: Успешный запуск станции «Луна-25» с Земли, но неуспешная жёсткая посадка на Луне. 11.09.2023.

Document 5 – Фото: L'astronaute américaine Loral O'Hara et les cosmonautes russes Oleg Kononenko et Nikolaï Tchoub, à Baïkonour, Maxim Shepenkov / AFP, 15.09.2023.

I - COMPRÉHENSION : RÉSUMÉ ANALYTIQUE COMPARATIF

Répondre dans la langue cible à la question posée en 250 mots (+ ou - 10%) en identifiant et en comparant les informations pertinentes dans des documents 1 et 2 du dossier, sans commentaire personnel ni paraphrase.

Question : О каких перспективах и о каких трудностях в работе Международной космической станции (МКС) рассказывают газетные материалы ? Почему Россия развивает программу полётов на Луну?

II - EXPRESSION PERSONNELLE : ESSAI ARGUMENTÉ

Répondre dans la langue cible à la question posée en 350 mots (+ ou - 10%), en réagissant au contenu du dossier, sans paraphraser celui-ci, tout en développant son opinion personnelle. Vous devez illustrer votre argumentation avec des exemples culturels, civilisationnels et/ou historiques du monde russophone.

Question : Мечтали ли вы в детстве стать космонавтом ? Хотели бы вы сегодня работать на Международной Космической Станции (МКС) или в сфере космических исследований? Почему?

III - TRADUCTION DU FRANÇAIS EN RUSSE (THÈME)

Traduire uniquement la partie du texte indiquée en français entre crochets *[*Deux cosmonautes russes et une astronaute américaine » à *« un rêve d'enfance »* auquel il a consacré *« toute sa vie »*.*]*

Document 1

Международная космическая станция и Перспективный Транспортный Космический Корабль

Иван Потапов
07.11 -15.11.23, *Лента.ру*

Международная космическая станция (МКС) – это пилотируемая орбитальная станция для космических исследований. В проекте принимают участие шестнадцать стран, в том числе, Россия. МКС начали создавать в 1998 году. Сначала планировалось, что станция будет работать 15 лет, но она всё ещё работает сегодня. В ноябре в американской прессе администратор НАСА (National Aeronautics and Space Administration) по космическим операциям Кен Бауэрсокс сообщил, что США вместе с европейскими, канадскими и японскими партнёрами готовы продолжить работу МКС после 2030 года. В апреле этого года продолжение эксплуатации МКС после 2024 года поддержали все страны-участницы, а Россия подтвердила, что поддержит использование МКС до 2028 года.

Россия вложила в проект Международной космической станции (МКС) более 14 миллиардов долларов с 1994 года, это 10 процентов всей стоимости станции.

Академик и генеральный директор проекта Владимир Соловьёв рассказал о перспективах работы станции, также о существующих проблемах, например, о трате времени российских космонавтов на ремонт МКС. Ремонтные работы на российском сегменте Международной космической станции занимают у космонавтов почти 50 процентов полезного времени. «Мы тратим дорогое время работы космонавтов на восстановление техники, и это вместо того, чтобы заниматься научными экспериментами. Генеральный директор отметил, что за все годы эксплуатации космической станции 80 процентов российской техники, аппаратов и инструментов на МКС уже вышли за гарантийные сроки существования, и экипажи должны тратить больше времени на ремонт станции, чем на научные эксперименты.

Недавно Владимир Соловьёв пришёл на встречу с молодыми россиянами в российский Центр Подготовки Космонавтов (ЦПК), где рассказал о том, что в ЦПК учитываются все полезные методики, разработанные в России и в других странах - в том числе в НАСА, Европейском, Японском, Канадском космических агентствах, в Китайской Народной Республике, несмотря на то, что у каждой страны всё равно есть свои приоритеты.

Работы у ЦПК очень много. Ведь будущие космонавты должны будут на максимально высоком технологическом уровне работать в ближнем космосе и изучать дальний, готовиться к долгим космическим полётам. Этим они и занимаются, с перспективой на Луну и на Марс. Если кто-то спросит, зачем это всё, особенно сейчас, в наши неспокойные времена, космонавты ответят, что наука и желание человека узнавать новое и привыкать к нему – это базовая характеристика Homo sapiens, которая была всегда и будет всегда. Посмотрите, какими темпами стали сейчас изучать Луну наши конкуренты: США и европейцы, Китай, а в последнее время и Индия. Наши будущие поколения не простят нас,

Tournez la page S.V.P.

если мы ничего не будем делать, если наша страна, первая запустившая человека в космос[1], перестанет добиваться успехов в этой сфере.

В своем выступлении на конференции по космической биологии и авиакосмической медицине «Земля — Орбита — Дальний космос», Владимир Соловьёв рассказал о серьёзной работе, которую ведут российские учёные над Перспективным Транспортным Космическим Кораблём (ПТК), его первый полёт в космос ожидается в 2028 – 2029 годах. «Готовьтесь - в этом корабле буквально в 2028 году выбранные сегодня космонавты обязательно полетят в космос завтра», — сказал Соловьёв, обращаясь к молодым кандидатам в космонавты.

Академик добавил, что ПТК должен также полететь и к Луне, и рассказал про российские перспективы изучения дальнего космоса. «Хотите — не хотите, но на Луну и на Марс мы обязательно полетим», — заявил ученый.

Зачем России лететь на спутник Земли и почему никакие аварии не остановят лунную гонку[2]?

В прошлом веке Советский Союз стал лидером в космической гонке, когда первым в мире запустил в космос первый искусственный спутник Земли. Действительно, межпланетная станция «Луна-2» когда-то первая долетела до Луны и открыла новую эру соревнования[2] СССР и Америки в космосе. Но на этом останавливаться было нельзя, поэтому практически одновременно Москва и Вашингтон начали работу над программами по изучению Луны при помощи автоматических межпланетных станций — «Луна» (СССР) и «Пионер» (США). Сразу после этого началась эпоха международной лунной гонки. «Гонка началась. Вскоре мы услышим объявление о запуске человека на Луну. Но как скоро? Будет ли это американец? Или это будет русский? Но зачем вообще человеку — не важно, русскому или американцу — лететь на Луну? Есть ли цель у этого дорогого и очень опасного проекта?» — задавался вопросами физик Дэниэль Посин в августе 1959 года, когда в космос полетели советские аппараты «Луна-1» и «Луна-2».

Прошли годы, лунная гонка не прекратилась и сегодня. Кроме России, изучением единственного спутника Земли занимаются такие страны, как Китай, США и Индия. Через несколько дней в космос во второй раз полетит индийский аппарат, но сможет ли он долететь до Луны? В случае успеха Индия станет четвёртой — после СССР, США и Китая — страной в мире, которая смогла совершить мягкую посадку на Луне.

В последние годы Россия вернулась к лунной программе. Аппарат «Луна-25» разрабатывали уже с начала XXI-го века, и он должен был стать началом нового проекта по изучению спутника Земли. Планировалось, что аппарат совершит мягкую посадку на Луне, а затем будет изучать лунную поверхность и экзосферу.

Успешный старт и неуспешная посадка

Станция «Луна-25» с успехом улетела с Земли 11 августа этого года с космодрома в Байконуре. Затем она успешно скорректировала орбиту,

---

[1] Запустить в космос, запуск в космос - envoyer dans l'espace, lancement dans le cosmos

[2] Гонка, соревнование – course, compétition

приблизилась к Луне и во время полёта передала не Землю несколько фотографий Луны.

Аппарат должен был прилуниться в районе кратера Богуславский недалеко от южного полюса Луны и изучить там её физические и химические характеристики. Один из главных научных инструментов «Луны-25» — это её рука-манипулятор, при помощи которой планировалось получить и привезти на Землю материал для изучения.

Однако 19 августа, когда станция была совсем близко от Луны, неожиданно произошла экстренная аварийная ситуация. Из-за этого было невозможно сделать манёвр, и около 14:57 контакт с «Луной-25» прекратился. В это же время в сети Интернета начали появляться сообщения о жёсткой посадке станции и её потере.

В воскресенье, 20 августа, «Роскосмос» официально объявил о крахе аппарата «Луна-25», первой лунной миссии современной России. Было много больших надежд, эта миссия имела большое значение для страны. Её успех означал бы, что страна может отправлять космические аппараты в дальний космос.

Иван Потапов
Даниил Иринин
Лента.ру, 21.08.23

Document 2

Американские астронавтки потеряли в открытом космосе сумку с инструментами

Американские астронавтки вышли в открытый космос и потеряли часть своих вещей. И теперь их сумка с инструментами плавает вокруг Земли.

По данным НАСА, 1-го ноября астронавтки НАСА Жасмин Могбели и Лорал О'Хара совершали выход в открытый космос с борта Международной космической станции (МКС), когда их сумка с инструментами упала из рук.

"Во время операции одна сумка с инструментами случайно потерялась, её увидели на своих камерах с Земли инженеры НАСА. Центр управления проанализировал траекторию полёта сумки и определил, что риск контакта со станцией МКС небольшой и что экипаж на борту космической станции находится в безопасности, никаких особенных действий по безопасности не требуется", - сообщило НАСА в своем блоге.

Белая сумка в космосе оказалась удивительно яркой, и её можно увидеть с Земли без телескопа, даже просто с помощью бинокля, сообщает EarthSky. Сумка только чуть-чуть менее яркая, чем, например, гигантская планета солнечной системы Уран.

Вещи, которые потеряли в космосе, остаются на орбите несколько месяцев, потом быстро падают и горят в атмосфере Земли, пишет газета The Guardian.

Tournez la page S.V.P.

…струментами должна вернуться в атмосферу Земли приблизительно в марте 2024 года.

Согласно EarthSky, сумка с инструментами должна вернуться в атмосферу Земли приблизительно в марте 2024 года.

Это не первый случай, когда какой-нибудь объект теряется в космосе, и даже не первая потерянная сумка с инструментами. В 2006 году американский астронавт Пирс Селлерс тоже потерял свой инструмент в космосе и очень жалел о нём: "Это был мой самый любимый инструмент... Только не говорите об этом другим инструментам".

Андрей Яшлавский
Московский Комсомолец, 12.11.23

Document 3

En dépit des tensions entre les deux pays, deux Russes et une Américaine arrivent à la Station spatiale internationale

Le secteur spatial est l'un des rares domaines où subsiste une coopération entre la Russie et les Etats-Unis.

[Deux cosmonautes russes et une astronaute américaine sont arrivés 15 septembre à bord d'une capsule Soyouz à la Station spatiale internationale, un rare exemple de coopération entre Moscou et Washington.

Les cosmonautes russes Oleg Kononenko et Nikolaï Tchoub, ainsi que l'astronaute américaine Loral O'Hara se sont envolés du cosmodrome russe de Baïkonour.

« Nous nous entendons bien. »

***« C'est un moment très spécial et un sentiment très agréable de faire partie de quelque chose de grand et qui a rassemblé tant de gens. Je suis enthousiaste de participer à cette mission »*, avait déclaré Mme O'Hara.**

***« L'ambiance est bonne, l'équipage est prêt à accomplir toutes les tâches qui lui sont confiées »*, avait affirmé Nikolaï Tchoub. Il a ajouté que voyager dans l'espace était *« un rêve d'enfance »* auquel il a consacré *« toute sa vie »*.]**

Les astronautes ont pris la relève de leurs collègues russes et américains arrivés à bord de l'ISS il y a un an.

Loral O'Hara a estimé que la Station était *« un symbole de paix et de coopération ». « Contrairement à ce qui se passe sur la Terre, où les nations ne s'entendent souvent pas, nous nous entendons bien là-haut, nous nous comprenons et nous sommes très sensibles à nos relations. Nous veillons toujours les uns sur les autres »*, a abondé M. Kononenko.

Le Monde avec AFP
16 septembre 2023

Document 4

фото: РИА Новости, 11 августа 2023 г.

Запуск в космос станции Луна-25. Успешный полёт с Земли, но неуспешная жёсткая посадка на Луне.

Document 5

фото: Максим Шипенков/ AFP

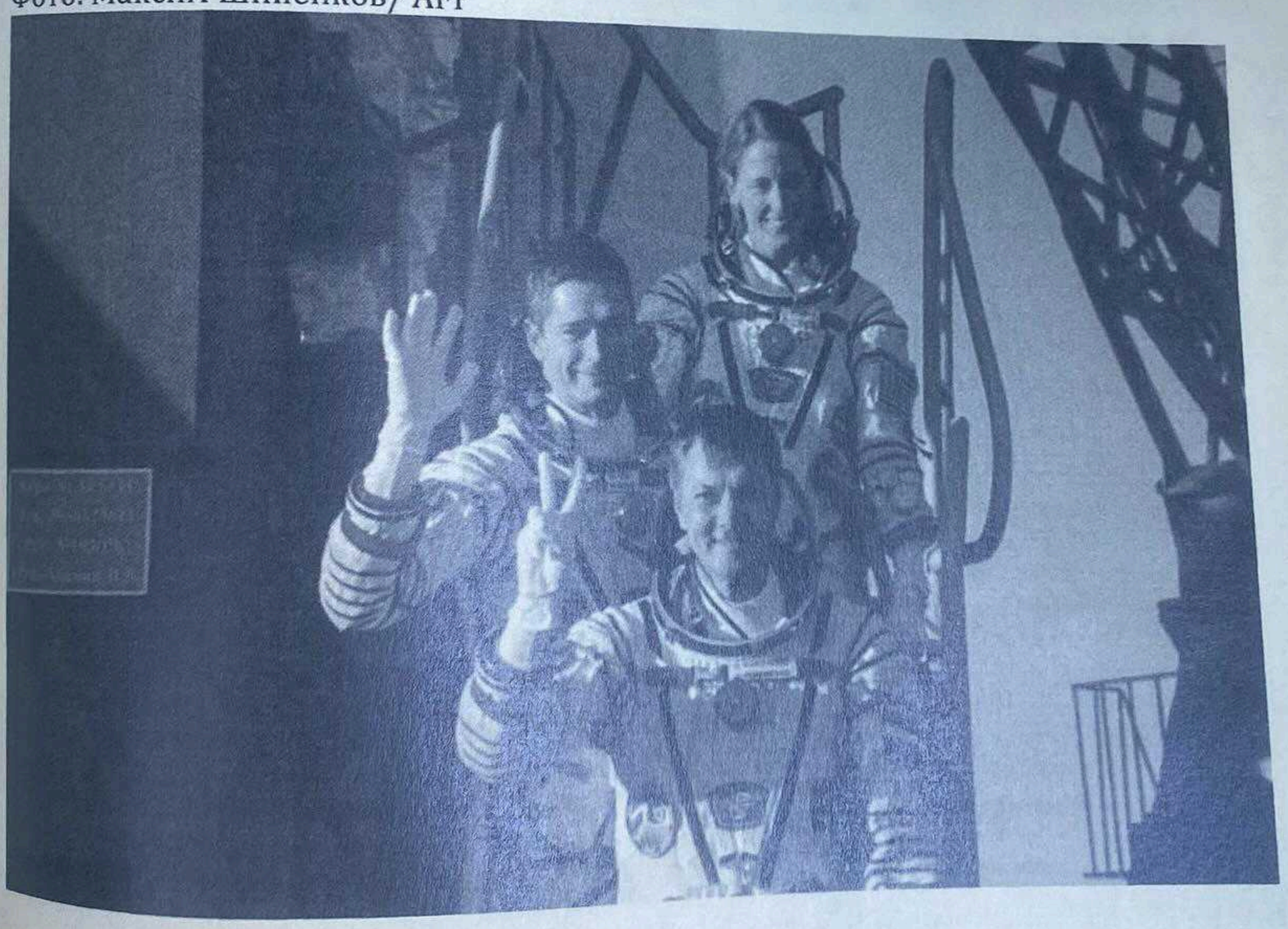

Американская астронавтка Лорал О'Хара и российские космонавты Олег Кононенко и Николай Чуб улетели в космос 15 сентября 2023 года.